

Zitting 1981–1982

17 514

Overeenkomst tussen Nederland en Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, met Protocol; 's-Gravenhage, 24 maart 1982

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 10 augustus 1982. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 9 september 1982.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 4 augustus 1982

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de tekst over te leggen van de op 24 maart 1982 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Islamitische Republiek Pakistan tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, met Protocol (Trb. 1982, 63).¹

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.
E. Nypels

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

Toelichtende nota

Op verzoek van de Pakistaanse Regering zijn tussen een Nederlandse en een Pakistaanse delegatie onderhandelingen gevoerd over de totstandkoming tussen beide landen van een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen. Die onderhandelingen zijn uitgemond in de ondertekening van de onderhavige Overeenkomst, met bijbehorend Protocol.

Als uitgangspunt van de besprekingen diende de modelconventie, zoals door het Fiscale Comité van de OESO in 1963 opgesteld en in 1977 gewijzigd. In een aantal in de Overeenkomst neergelegde bepalingen is daarvan echter afgeweken, met name ten einde rekening te houden met inzichten die zijn ontwikkeld door de V.N. groep van deskundigen ter zake van belastingverdragen tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden, zoals deze thans zijn neergelegd in de «United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries» (het VN-modelverdrag). De opvattingen van de VN-groep van deskundigen komen vooral tot uitdrukking in het feit dat ten aanzien van de bronstaatheffingen op dividenden, interest en royalty's hogere percentages zijn overeengekomen dan in het OESO-model zijn aanbevolen en in de verdragen tussen Nederland en geïndustrialiseerde landen zijn neergelegd. In dit kader past ook, dat aan het begrip «vaste inrichting» (artikel 5) een enigszins ruimere inhoud is gegeven dan in verdragen tussen geïndustrialiseerde landen gebruikelijk is en dat de belastingheffing in de werkstaat ter zake van de opbrengst van zelfstandige arbeid (artikel 14) niet meer uitsluitend aanknoopt bij de aanwezigheid van een zogenaamd «vast middelpunt» aldaar.

Met betrekking tot dividenden is overeengekomen dat beide Staten dividenden die aan een inwoner van de andere Staat worden betaald slechts aan een beperkte bronheffing mogen onderwerpen. Voor dividenden die in een deelnemingsverhouding aan een vennootschap van het andere land worden uitgekeerd, mag deze bronheffing ten hoogste 10% bedragen en voor alle andere dividenden ten hoogste 20% (artikel 10, tweede lid). Een deelnemingsverhouding wordt aanwezig geacht indien de ontvangende vennootschap ten minste 25% bezit van het kapitaal van de vennootschap die de dividenden betaalt.

Zowel voor Nederland als voor Pakistan betekent dit een verlaging van hun autonome tarief van 25% respectievelijk 30% of meer. De uit deze regeling voortvloeiende verlaging van de Pakistaanse bronbelasting ter zake van in een deelnemingsverhouding uitgekeerde dividenden is overigens afhankelijk van de voorwaarde, dat Nederland bij de heffing van de vennootschapsbelasting voor de ontvangen dividenden deelnemingsvrijstelling verleent (onderdeel IV van het protocol). Gelet op de regeling die te dier zake is vervat in artikel 13 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469), heeft deze voorwaarde echter thans geen feitelijke betekenis.

Het autonome bronheffingstarief ter zake van interest bedraagt in Pakistan in beginsel 30%. Te zamen met andere belastingen («super tax» en «surcharge») kan het werkelijke tarief echter oplopen tot 60.5%. Als gevolg van autonome investeringsbevorderende maatregelen wordt dit percentage in de praktijk echter niet of nauwelijks bereikt. Zoals bekend onderwerpt Nederland uitgaande interest niet aan een bronheffing. Overeengekomen is dat ten aanzien van interest beide Staten een bronheffing van ten hoogste 19% mogen toepassen, indien de interest wordt betaald aan een bank of andere financiële instelling (artikel 11, tweede lid, letter a) of wordt betaald ter zake van financiering van, of ter zake van uitstel van betaling in verband met de verkoop van bepaalde installaties dan wel in verband met openbare werken (artikel 11, tweede lid, letter c). Ingeval interest wordt betaald door een vennootschap van het ene land aan een vennootschap van het andere land die ten minste 25% van het kapitaal van de eerstbedoelde vennootschap bezit, bedraagt het tarief ten hoogste 15% (artikel 11, tweede lid, letter b).

In alle andere gevallen is de interest aan een bronheffing van ten hoogste 20% onderworpen (artikel 11, tweede lid, letter d). Indien echter ter zake van leningen interest wordt betaald aan de Regering van een van de Staten of aan een financiële instelling die eigendom is van of wordt beheerst door die Regering, alsmede indien interest wordt betaald aan de centrale bank van een van de Staten dient de bronheffing geheel achterwege te blijven (artikel 11, derde lid).

Voor wat betreft het nationale Pakistaanse tarief op uitgaande royalty's geldt hetgeen ter zake bij interest is opgemerkt. In Nederland vindt geen bronheffing plaats. Overeengekomen is, dat royalty's aan een bronheffing van ten hoogste 5% kunnen worden onderworpen, indien het zogenaamde culturele royalty's betreft (auteursrechten en dergelijke), met uitzondering van bioscoopfilms en film- en geluidsbanden bestemd voor televisie of radio (artikel 12, tweede lid, letter c). Voor deze laatste en voor alle overige royalty's geldt een bronheffing van ten hoogste 15% (artikel 12, tweede lid, letters a) en b)). Op Nederlands verzoek is echter in onderdeel VI van het Protocol vastgelegd, dat betalingen voor bepaalde technische diensten niet als royalty's in de zin van artikel 12 worden beschouwd, maar worden behandeld op de voet van het bepaalde in artikel 7 (winst) c.q. artikel 14 (zelfstandige arbeid).

Met betrekking tot de belastingheffing over winsten van ondernemingen (artikel 7) volgt de Overeenkomst in hoofdzaak het patroon van bepalingen dat in de modelconventie van de OESO is neergelegd. De hiervoor reeds gereleveerde uitbreiding van het begrip «vaste inrichting» bewerkstelligt evenwel, dat Pakistan wat ruimere heffingsbevoegdheden heeft dan in de relatie tussen ontwikkelde landen het geval is. Deze uitbreiding betreft met name hetgeen is bepaald in artikel 5, derde en vierde lid, en in het zesde lid, letters b) en c) van dit artikel. Vergelijkbare bepalingen komen overigens reeds voor in de overeenkomsten ter vermijding van dubbele belasting die Nederland met enkele andere ontwikkelingslanden, zoals Indonesië (Trb. 1973, nr. 53) en Thailand (Trb. 1975, nr. 113), heeft gesloten.

Met betrekking tot de belastingheffing over winsten van scheep- en luchtvaartondernemingen is het OESO-patroon gevolgd. Krachtens artikel 8, eerste lid, zullen de winsten van zodanige ondernemingen slechts belastbaar zijn in de Staat waar de feitelijke leiding van de onderneming is gelegen.

Zoals reeds hiervoor is opgemerkt knoopt de belastingheffing ter zake van de opbrengst van zelfstandige arbeid niet uitsluitend aan bij de aanwezigheid van een vast middelpunt in de werkstaat. In artikel 14 zijn twee additionele criteria daaraan toegevoegd, te weten de duur van het verblijf (in totaal 183 dagen of meer per belastingjaar) en de grootte van de in een belastingjaar genoten beloning (Rupees 75 000, hetgeen ligt in de orde van grootte van omstreeks 20 000 Nederlandse guldens, berekend naar de wisselkoersverhouding per 4 januari 1982). Het bedrag van 75 000 Rupees is evenwel vatbaar voor herziening indien de financiële en economische ontwikkelingen daartoe aanleiding geven (onderdeel VII van het Protocol).

De wijze van vermijding van dubbele belasting is in artikel 22 van de Overeenkomst geregeld. De Nederlandse regeling wijkt, evenals in de recente verdragen met Nieuwzeeland (Trb. 1980, nr. 176) en het Verenigd Koninkrijk (Trb. 1980, nr. 205) in zoverre af van de vroeger gebruikelijke formulering, dat in de Overeenkomst wel wordt aangegeven voor welke bestanddelen van het inkomen de vrijstellingsmethode respectievelijk de verrekeningsmethode zal gelden, doch dat voor de technische uitwerking van deze methoden wordt verwezen naar de Nederlandse wetgeving, dat wil zeggen het Besluit voorkoming dubbele belasting (KB van 7 april 1965, laatstelijk gewijzigd bij KB van 11 december 1980, Stb. 708). Pakistan zal van zijn kant, wat de wijze van voorkoming van dubbele belasting betreft, steeds de verrekeningsmethode volgen.

In overeenstemming met soortgelijke regelingen in overeenkomsten met andere ontwikkelingslanden, wordt een hogere verrekening toegepast in bepaalde gevallen, waarin Pakistan krachtens zijn wetgeving met het oog op het bevorderen van investeringen in feite minder belasting heft dan het ingevolge de bepalingen van de Overeenkomst mag heffen. Zulk een bijzondere regeling geldt voor interest betaald aan een Nederlandse bank of andere Nederlandse financiële instelling, voor interest betaald door een Pakistaanse vennootschap aan een Nederlandse vennootschap die ten minste 25% van het kapitaal van de Pakistaanse vennootschap bezit en voor de belangrijkste industriële royalty's (artikel 22, vierde lid). Het effect van deze bepaling is dat bijzondere opofferingen welke Pakistan zich getroost niet illusoir worden gemaakt door belastingheffing in Nederland. Bovendien vinden deze bijzondere opofferingen in het geval van interest betaald aan een Nederlandse bank of andere Nederlandse financiële instelling tevens hun complement in een hogere verrekening met de Nederlandse belasting. De eerste ondergetekende moge overigens met betrekking tot een en ander verwijzen naar de discussie die onder het hoofd «het fiscale beleid ten opzichte van landen met een zich ontwikkelende economie» is gevoerd bij de parlementaire behandeling van de belastingovereenkomst met Korea (Kamerstukken Tweede Kamer, zitting 1979-1980/1980-1982, nr. 15 517).

Aangezien, zoals gesteld, het samenstel van regels inzake de belastingheffing over interest en royalty's is afgestemd op de positie van Pakistan als ontwikkelingsland, is in onderdeel VIII van het bij de Overeenkomst behorende Protocol vastgelegd, dat de bepalingen van de Overeenkomst krachtens welke de door Nederland te verrekenen belasting meer zal bedragen dan de belasting die Pakistan in feite over die inkomsten heft, na een tijdvak van 10 jaren volgende op de inwerkingtreding van de Overeenkomst onderwerp van nader beraad kunnen uitmaken.

Voor het overige bevat de Overeenkomst de gebruikelijke bepalingen welke, behoudens kleine aanpassingen, in overeenstemming zijn met de bepalingen van de OESO-modelconventie van 1977. Met name worden hier genoemd de bepalingen inzake non-discriminatie (artikel 23), onderling overleg (artikel 24) en de uitwisseling van inlichtingen (artikel 25).

De Overeenkomst treedt in werking op de laatste van de data waarop de Regeringen van beide landen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat aan de in hun onderscheiden landen vereiste grondwettelijke procedures is voldaan. Zij vindt daarna toepassing voor belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen op of na de eerste januari van het jaar van inwerkingtreding (artikel 29, eerste lid). Ten einde een op basis van wederkerigheid sedert 1 januari 1970 geldende vrijstelling van in het internationaal verkeer behaalde lucht- en scheepvaartwinst te continueren is echter aan de in artikel 8 neergelegde regeling terugwerkende kracht verleend tot dat tijdstip (artikel 29, tweede lid).

Voor wat het Koninkrijk betreft zal de Overeenkomst alleen voor Nederland gelden. In artikel 28 is echter bepaald, dat de Overeenkomst in al dan niet gewijzigde vorm kan worden uitgebreid tot de Nederlandse Antillen. Indien daartoe wordt overgegaan zal zulks geschieden door middel van een terzake afzonderlijk te sluiten overeenkomst.

De Minister van Financiën,
A. P. J. M. M. van der Stee

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek